

BACCALAUREAT GENERAL - SESSION 2014

TAHITIEN

SÉRIE :

SCIENTIFIQUE

Le sujet comporte : 4 pages

Durée de l'épreuve : 2 H 00

Coefficient : 2

L'usage du dictionnaire n'est pas autorisé.

A PARAU ! ATIRĒ I TE HĀMANIÏNORA I TE MAU VAHINE

AtirĒ, te ìno. Te hea hāmaniïnoraa ?

Mai te mea ē, hoē o te taata ùtuafare fetii (ta òe tāne, e tamarii...)

- E haafaufaa òre ia òe, e faahapahapa ra aore ra e parau ìno ia òe
- E faariàrià ia òe, e òpua e taparahi ia òe, e ìmi ia taa òe i ta òe mau tamarii
- 5 ➤ E tāmōemoe ia òe i te vāhi atoà tei reira òe, e hiòpoà i ta òe mau niuniu, e pāheru i ta òe pūtē
- E pohehae, pīpiri aore ra e riri tāùe noa
- E faahepo ia òe ia taòto ia na
- E tuè ia òe, e tūrai ia òe, e tutuō i nià ia òe, e taora i te tauihāa i nià ia òe
- 10 ➤ E hiòpoà i to òe huru e ta òe peu
- E tāmata i te huna aore ra i te faatea ia òe i to òe ùtuafare fetii, aore ra i to òe mau hoa

Mea pinepine te reira mau hāmaniïnoraa, e i mua i te reira :

- Te vai nei òe e o òe iti anaè
- 15 ➤ Te peàpeà ra òe, te hepohepo ra òe e te horuhoru ra to òe āau
- Te faahapa ra òe ia òe, e tei roto òe i te haamā
- Tei roto òe i te riàrià no òe iho e no ta òe mau tamarii

Mai te peu noa atu ē, te ite ra òe ia òe i roto i teie huru faanahoraa, mea papū no òe teie parau. E faauhia teie huru hāmaniïnoraa mai te tahi tūinoraa i te feruriraa o te taata, i
20 roto i te parau, i roto i te hohonuraa o te āau o te taata, i te pae o te faufaa moni, te pae o te tino, e te pae o te taòtoraa te tāne e te vahine... E tūi atoà teie huru hāmaniïnoraa i te mau vahine atoà mā te hiò òre i te fāito e te ôtiā o te matahiti, ua tamarihia aore ra aita e tamarii, mā te hiò òre i te taa-ê-raa o te huru, te òhipa aore ra te haapiiraa. Mai te mea noa atu ē, aita e faanahoraa e ravehia no te taata hāmaniïno, e tāmāu noa ihoa ia te ìno i te
25 tupu, e e riro to na parau i te ùàna roa atu.

Eita roa teie huru hāmaniïnoraa e fāriihia. E faautuà te ture i te reira. Eere òe anaè iho ! Te vai nei te tauturu, a tatara ia òe i te ìno. Nafea rā ? Tei to òe pae te ture, no reira eiaha e mataù, a faatupu.

E tiā roa ia òe ia tuu atu i ta òe hororaa : eiaha e haamarirau, haere noa atu i te fare
30 mutoi aore ra i te āua mutoi farani no te faara ia ratou i te fifi o ta òe e farerei ra. Ia ìte pāpū òutou ē, no teie huru faanahoraa, eita roa te parau a te taote e anihia mai. Mai te peu rā ua pēpē òe, mea tiā ihoa ia ani atu òe i te taote ia hāmani mai i te tahi parau haapāpūraa.

Faatereraa no te Hau Fenua no Pōrinetia Farāni,
Faatereraa Hau no te Rimaì e no te tiaraa o te vahine.

Fa'arara'a : 'ua fa'aturahia te pāpa'ira'a a te pū 'ohipa.

mahana pae O8 nō Māti 2013 i te tahua VALETE

mai te hora 9 i te po'ipo'i
ē toe atu i te hora 6 i te ahiahi

"te Vahine e tōna Orara'a"

'ōro'a fa'ahanahanara'a
i te mau

Vahine

o te ao nei

'APARAURA'A 'E HORO'ARA'A MANA'O :

'ea, orara'a'utuāfare, 'ohipa, tana mau fa'aotira'a rau, fa'a'ana'anataera'a tino

FA'A'ANA'ANATAERA'A :

'ori, 'upa rau

Ha'amāramaramara'a : DFCF : 80 00 40 - UPJ : 50 82 20

TE MAU VAHINE O TE AO NEI

MINISTÈRE DE LA CULTURE,
DE L'ARTISANAT, DE LA FAMILLE
ET DU DÉVELOPPEMENT FÉMININ

I. MĀRAMARAMARA'A

/10

A/ PARAU N°1 : TE TAI'ORA'A /6

1. Tē hōro'ahia nei ia 'oe i roto i te 'āhe'e hō'ē i te tahi mau hāmani'inora'a o tē ravehia nei i ni'a i te vahine.

a/ 'A hōro'a mai e 2 hāmani'inora'a nā roto i te taparahira'a. /1

e/ 'A hōro'a mai e 2 hāmani'inora'a nā roto i te parau. /1

Nō te pāhono, 'a fa'anaho mai nā roto i te 'īrava. 'Eiaha e 'iriti noa mai i te pāhonora'a mai roto i te tai'ora'a.

2. I mua i te mau hāmani'inora'a o tā na e fa'aruru nei, e aha te huru o te vahine ?

'A 'iriti mai e 4 a'e ta'o i roto i te tai'ora'a 'e 'a fa'anaho mai i tā 'oe pāhonora'a nā roto i te 'īrava. /2

3. 'A tātara mai i te aura'a o teie 'īrava mā te fa'ahōhonu maita'i mai i tō 'oe mana'o. /2

« Mai te mea noa atu ē, aita e faanahoraa e ravehia no te taata hāmaniino, e tāmau noa ihoa ia te ino i te tupu, e e riro to na parau i te uàna roa atu. »

E/ PARAU N°2 : TE HŌHO'A /4

1. E aha te tumu parau o teie hōho'a ? Nō te aha ? 'A ha'apāpū maita'i mai i tā 'oe pāhonora'a. /3

2. I hea te tupura'a teie fa'anahora'a ? /1

II. PĀPA'IRA'A

/10

1. 'Ua fa'ahitihia te parau nō te vahine i roto i nā papa e piti (te tai'ora'a 'e te hōho'a). E aha te mau mana'o faufa'a o tā 'oe e tāpe'a mai ? /5

- 'A fa'arava'i maita'i mai i tō 'oe mau mana'o mā te pāturuhia e te tahi mau hi'ora'a.
- 'A pāpa'i mai e 'ahuru a'e rēni. Mai te peu e hau atu, mea maita'i ia.

2. 'Ua fa'aro'o 'e 'ua 'ite paha 'oe i te parau nō te hō'ē vahine aore rā nō te hō'ē hoa tō 'oe o tei fa'aruru i teie mau hāmani-'ino-ra'a. E aha tō 'oe huru i taua taime ra ? /5

- 'A fa'ati'a mai.
- 'A pāpa'i mai e 'ahuru a'e rēni. Mai te peu e hau atu, mea maita'i ia.